

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/85/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216201149
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2216201149.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a Mgr. Michala Novotného v sporovej veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej: C. P., nar. X. K. XXXX, H. XXX/XX, C., o 2.463,90 € s prísl., na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5 C 29/2016-51 z 26. júla 2016 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietavom výroku čiastočne mení tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni ďalších 272,93 € s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 269,64 € od 17. novembra 2015 do zaplatenia.

II. Vo zvyšnej časti zamietavého výroku napadnutý rozsudok potvrdzuje.

III. Vo výroku o zročnosti dlhu v splátkach napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalovanej povoľuje splácať plnenie priznané žalobkyni v napadnutom rozsudku, ako aj v tomto rozsudku v mesačných splátkach po 90 € zročných vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca počnúc po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s jednou splátkou má za následok zročnosť celého plnenia.

IV. Žalobkyni priznáva voči žalovanej nárok na náhradu 100 % trov celého konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 5 C 29/2016-51 súd prvej inštancie (I) zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 2.311,84 € s 5 % ročným úrokom z omeškania od 17. novembra 2015 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 000000000204171 - pôžička z 20. apríla 2015, (II) zamietol žalobu vo zvyšnej časti (t. j. 152,06 € na istine, 2,30 € na poplatku za poistenie, 117,58 € na vyčíslenom úroku, 0,99 € na vyčíslenom úroku z omeškania, 17,9 % ročný úrok z 2.463,90 € od 17. novembra 2015 a 5 % ročný úrok z omeškania z 269,64 € od 17. novembra 2015), (III) priznal žalobkyni voči žalovanej nárok na 78,96 % trov konania a (IV) povolil žalovanej splácať dlh v splátkach po 70 € mesačne.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za dokázaný tento skutkový stav:

3.1 Žalobkyňa ako banka a žalovaná uzavreli 20. apríla 2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 000000000204171, podľa ktorej mala žalobkyňa poskytnúť žalovanej úver 2.500 € s dohodnutou úrokovou sadzbou 17,9 %. Úver mal byť splatený 108 anuitnými splátkami po 47,04 €, pričom prvá mala byť splatná 14. mája 2015, ďalšie vždy do 14. dňa kalendárneho mesiaca a posledná mala byť splatná 15. apríla 2024. Okrem toho bola určená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), priemerná RPMN, Poplatok za poskytnutie úveru bol 75 €. Súčasne bol dohodnutý súbor poistenia A s mesačným poplatkom 1,15 €. Úver mal byť poskytnutý „za podmienok uvedených v tejto zmluve, v Obchodných podmienkach pre úvery občanom..., ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť...“ (ods. 1.1 zmluvy).

3.2 Úver bol žalovanej poskytnutý, tá zaplatila 14. mája a 15. júna 2015 po 47,04 €, dňa 14. júla 2015 sumu 1,71 € a 20. augusta 2015 sumu 81,10 €. Ďalšie splátky nezaplatila, preto ju žalobkyňa 18. septembra 2015 vyzvala na zaplatenie nedoplatku do 23. septembra 2015. Žalovaný nedoplatok nezaplatila ani tak, preto ju žalobkyňa vyzvala na zaplatenie celého dlhu do 17. novembra 2015.

3.3 Žalovaná pracuje ako zdravotná sestra s príjmom 700 € mesačne. Na bývanie platí 300 € a má jednu vyživovaciu povinnosť.

4. Právne súd prvej inštancie uzavrel, že zmluva o spotrebiteľskom úvere z 20. apríla 2015 je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, ako aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z., ktorá musí obsahovať náležitosti uvedené v § 9 cit. zákona. Dospel k záveru, že táto zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k) cit. zákona, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Citovanému ustanoveniu nevyhovuje zmluva, ktoré neobsahuje vyčíslenie splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Táto zmluva sa tak považuje za bezúročnú a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. a žalobkyňa má nárok len na vrátenie istiny. Žalovaná dostala od žalobkyne 2.500 €, zaplatila 188,16 €, má teda nárok na vrátenie rozdielu 2.311,84 €, ktoré žalobkyňa oprávnene zosplatnila. Nárok na úrok z omeškania vyplýva z § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a z § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v znení nariadenia č. 20/2013 Z. z. S ohľadom na pomery žalovanej jej umožnil splácať dlh v splátkach po 70 €, čo zabezpečí návratnosť dlhu do troch rokov. Záverom súd poukázal na to, že zmluva je v rozpore s § 53c Občianskeho zákonníka čiastočne vyhotovená menším písmom, čo spôsobuje jej neplatnosť.

5. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom zmeniť ho tak, že sa žalobe celkom vyhovie a žalovaná sa zaviazá zaplatiť celý dlh v lehote troch dní od právoplatnosti. Nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že v texte zmluvy musia byť jednotlivé splátky rozdelené na istinu a úroky. Súčasťou zmluvy sú aj obchodné podmienky pre úvery občanom, ktoré v ods. 2.5.3 upravujú tzv. anuitné splácanie. Každá anuitná splátka sa skladá z časti istiny a riadnych úrokov, pričom v priebehu splácania sa podiel jednotlivých častí mení. Rozpis každej splátky je obsahom amortizačnej tabuľky, ktorú banka klientovi poskytne kedykoľvek a bezplatne. Tú istú informáciu obsahujú aj tzv. štandardný formulár informácií o spotrebiteľskom úvere. Presné rozdelenie každej jednotlivkej splátky by spôsobil zneprehľadnenie a nižšiu zrozumiteľnosť zmluvy, keď v prerokúvanej veci by to znamenalo rozpísať 108 mesačných splátok. Žalobkyňa v tomto smere poukázala aj na navrhovanú novelu zákona č. 129/2010 Z. z. z októbra 2015, ako aj na návrhy generálnej advokátky z 9. júna 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová (ods. 58 a 59). Ďalej žalobkyňa vytkla súdu prvej inštancie, že povolenie splátok žalovanej nesprávne oprel o § 160 O. s. p., keď C. s. p. takýto postup neumožňuje. Okrem toho súd prvej inštancie vyšiel len z tvrdení žalovanej, ktorú bližšie neoveroval, čím nedostatočne zistil skutkový stav. Žalobkyňa nesúhlasila konečne ani s názorom, že zmluva odporuje § 53c Občianskeho zákonníka, keď súd prvej inštancie svoj záver riadne neodôvodnil a žalobkyňa kvôli hospodárnosti doručila súdu prvej inštancie svoje obchodné podmienky vytlačené po viac stránok na jednu stranu.

6. Žalovaná sa k odvolaniu doručenému 13. februára 2017 nevyjadrila.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 379 C. s. p.), ako aj predchádzajúce konanie pred súdom prvej inštancie bez nariadenia pojednávania, keďže nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie a nevyžaduje to ani verejný záujem (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario). Po jeho preskúmaní v medziach odvolacích dôvodov a vád, na ktoré je potrebné prihliadať z úradnej povinnosti (§ 380 C. s. p.), dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

8. Súdom prvej inštancie bol zistený a pre odvolací súd je podľa § 383 C. s. p. záväzný skutkový stav reprodukovaný v odsekoch 3.1 až 3.3 tohto rozsudku. Odvolací súd však tejto skutkový stav dopĺňa týmito skutkovými zisteniami:

Obchodné podmienky pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s., účinné od 30. mája 2015 (č. I. 30 až 35) obsahujú okrem iného tieto ustanovenia:

»1. Základné pojmy a ich význam

Pojmy často používané v týchto obchodných podmienkach:

anuitná splátka - rovnomerná splátka úveru zahŕňajúca splácanie príslušnej časti istiny i úroku mesačne vždy v termíne splatnosti uvedenom v zmluve...

čerpanie úveru - poskytnutie peňažných prostriedkov klientovi na základe žiadosti..., a to jednorazovo alebo postupne (v tento deň sa začína poskytovaná časť prostriedkov začína úročiť)
fixná (pevná) úroková sadzba - úroková sadzba dohodnutý medzi klientom a bankou na celé obdobie trvania úveru...

2. VŠEOBECNE O ÚVEROCH...

2.4 Úročenie...

Klient je povinný platiť úrok z peňažných prostriedkov. Úver sa úročí denne odo dňa prvého čerpania úveru (vrátane) do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru (vrátane) zo sumy aktuálneho zostatku čerpaného úveru. Úrok sa stanovuje percentuálne na ročnej báze. Výška úroku sa počíta podľa počtu skutočne uplynutých dní a roka v trvaní 360 dní s použitím nasledovného vzorca

$$P = A * D * R$$

$$360 * 100$$

kde:

P je príslušná suma úroku; A je suma úveru...; D je počet skutočne uplynutých dní; R je úroková sadzba. Obdobný vzorec sa použije pri výpočte úroku z omeškania...

2.5 Splácanie istiny a platenie úrokov a ostatného príslušenstva

2.5.1 SPLÁCANIE ISTINY

... Pokiaľ nie je dohodnuté inak, spláca sa istina úveru anuitným spôsobom (formou konštantnej anuity).

2.5.2 PLATENIE ÚROKOV

Pokiaľ nie je... určené alebo dohodnuté inak, platia sa riadne úroky ako súčasť anuitnej splátky.

2.5.3 ANUITNÉ SPLÁCANIE

Splácanie anuitným spôsobom (formou konštantnej anuity! znamená, že úver je splácaný v pravidelných mesačných splátkach. Výška každej splátky úveru (anuita) je rovnaká... a skladá sa z časti splátky istiny úveru (amortizácia úveru) a časti pripadajúcej za platbu riadnych úrokov z úveru...

2.8 Zmeny okolností na strane klienta a predčasná splatnosť

Každá z nasledovných právnych skutočností sa bude považovať za zmenu okolností, za ktorých došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere na strane klienta...

(a) (nezaplatenie) klient nezaplatí ktorúkoľvek časťku dlžnú podľa zmluvy o úvere ani do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti;...

Ak nastane akákoľvek zmena okolností, môže banka vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru. Doručením výzvy na predčasné splatenie úveru sa všetky čiastky, ktorú sú dlžné podľa zmluvy o úvere (istina aj príslušenstvo) stanú splatnú okamžite alebo v deň určený bankou vo výzve adresovanej klientovi...

3. PÔŽIČKA

3.1 Základné podmienky...

Banka poskytuje Klientom spotrebiteľské úvery formou splátkových úverov s produktovým označením „Pôžička“...

3.7 Splácanie

Pôžička je splácaná formou anuitného splácania...«

9. Skutkový stav takto zistený súdom prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva z nesporných skutočností (§ 151 a § 186 ods. 3 C. s. p.) a z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti v súlade s § 191 C. s. p. Skutkové zistenia doplnené odvolacím súdom sú v podstate len reprodukciou listinného dôkazu a boli urobené už súdom prvej inštancie, len v rozsudku neboli dostatočne jasne vyjadrené.

10. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 20. apríla 2015 sa žalobkyňa zaviazala poskytnúť peňažné prostriedky žalovanej, ktorá sa zaviazala splácať ich v splátkach. Žalobkyňa poskytovala tento úver v rámci svojho podnikania, žalovaná však nekonala na takýto účel, preto ich treba považovať za veriteľa a spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom k tomuto dňu. Okrem toho žalobkyňa spĺňala definíciu dodávateľa a žalovaná definíciu spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy a zmluva z 20. apríla 2015 je tak spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 a 2 Obč. zák. Odvolací súd pritom dáva za pravdu žalobkyni, že záver súdu prvej inštancie o neplatnosti tejto zmluvy pre rozpor s § 53c Občianskeho zákonníka je celkom neodôvodnený a chýbajú preň základné skutkové zistenia. Podľa § 53c Obč. zák. totiž nesmú byť cena a predmet zmluvy v spotrebiteľskej zmluve vyhotovenej písomne uvedené menším písmom ako iná časť zmluvy. Ustanovenia všeobecných obchodných podmienok nesmú byť uvedené

menším písmom než ustanoví vykonávací predpis. Takým predpisom je nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré v § 1b vyžaduje, aby toto písmo malo aspoň 1,9 mm. Súd prvej inštancie vo svojom rozsudku neuvádza, akou veľkosťou sú podľa neho spísané všeobecné obchodné podmienky, a ak, tak ktoré (žalobkyňa použila tak všeobecné obchodné podmienky, ako aj obchodné podmienky pre úvery občanom účinné od 30. mája 2015). Neopisuje tiež, akým spôsobom túto veľkosť zistil (veľkosť 1,9 mm by si zrejme vyžadovala premeranie tzv. posuvným meradlom s nóniom, ľudovo „šublerou“). Okrem toho je opodstatnená námietka žalobkyne, že súd prvej inštancie neskúmal obchodné podmienky pripojené k samotnej zmluve, ale ich znenie založené do súdneho spisu, ktoré je vytlačené v zhustenej podobe (po 4 strany na jednu stránku formátu A4). V tejto časti je tak napadnutý rozsudok v podstate nepreskúmateľný. Zároveň však z jeho obsahu vyplýva, že na tomto dôvode súd prvej inštancie svoj záver o čiastočnom zamietnutí žaloby nezaložil, ale použil ho takpovediac obiter dictum. Vzhľadom na to nepovažoval odvolací súd za potrebné vyvodzovať z jeho nepreskúmateľnosti osobitné závery v podobe eventuálneho zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p.

11. Súd prvej inštancie však správne posúdil zmluvu z 20. apríla 2015 ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v právnej forme úveru v zmysle § 2 písm. d) v spojení s § 1 ods. 2 cit. zákona, ktorá musí spĺňať všetky náležitosti podľa § 9 ods. 1 a 2 cit. zákona. Podľa neho potom neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., v dôsledku čoho je podľa § 11 ods. 1 písm. b) cit. zák. bezúročná a bez poplatkov. S týmto názorom sa odvolací súd nestotožňuje. Súd prvej inštancie citoval vo svojom rozsudku na podporu tohto názoru rozsudky tunajšieho súdu vydané v roku 2011, resp. 2012. Z ich verejne dostupného znenia možno dospieť k záveru, že sa týkajú zmlúv o spotrebiteľských úveroch uzavretých v roku 2009, prípadne skôr. V danom čase však spotrebiteľské úvery upravoval zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorým bola do právneho poriadku Slovenskej republiky prebratá smernica Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru. Podľa čl. 15 cit. smernice táto smernica nezamedzuje členským štátom, aby udržiavali a prijímali prísnejšie ustanovenia na ochranu spotrebiteľov konzistentné s ich záväzkami zo zmluvy (o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva). Uvedená smernica teda sledovala tzv. minimálnu harmonizáciu, ktorá umožňovala členským štátom prijímať a teda aj vykladať národné právo prísnejšie než sú požiadavky vyplývajúce z citovanej smernice. Z tohto hľadiska teda bolo možné ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. [obsahovo v podstate zodpovedajúce ustanoveniu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z.] vykladať tak, ako to urobil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, teda tak, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere musia obsahovať presné rozdelenie jednotlivých splátok na splátku istiny, úrokov a iných poplatkov. V prerokovanej veci však žalobkyňa svoj nárok opiera o zmluvu z 20. apríla 2015 uzatvorenú v čase účinnosti zákona č. 129/2010 Z. z., ktorým bola do právneho poriadku Slovenskej republiky implementovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Čl. 22 ods. 1 cit. smernice ustanovuje, že keďže smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Z toho vyplýva, že táto smernica sleduje tzv. úplnú harmonizáciu úpravy zmlúv o spotrebiteľskom úvere, od ktorej sa členské štáty nesmú odchyliť ani v prospech spotrebiteľa. Citovaný záver vo vzťahu k náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyslovene potvrdil aj Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bíróovej. Ten vo svojom rozsudku z 15. novembra 2016 vyslovil, že čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere „sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave“.

12. Ako už bolo uvedené, táto smernica bola do právneho poriadku Slovenskej republiky implementovaná práve zákonom č. 129/2010 Z. z. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ sa musia vnútroštátne ustanovenia v čo najväčšej miere vykladať a uplatňovať v súlade so smernicami. Vnútroštátne súdy teda musia vnútroštátne právo v najväčšej možnej miere vykladať v zmysle znenia a účelu smernice, aby bol dosiahnutý výsledok, ku ktorému táto smernica smeruje (porov. z posledného obdobia napr. rozsudok SD EÚ z 25. apríla 2013 vo veci C-81/12, Asociația ACCEPT proti Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ods. 71). Vyžaduje sa, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celú vnútroštátne právo a uplatniac ich výkladové metódy, s cieľom

zaručiť úplnú účinnosť predmetnej smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou (porov. z posledného obdobia rozsudok SD EÚ z 24. januára 2012 vo veci C-282/10, Maribel Dominguez proti Centre informatique du Centre Ouest Atlantique a Préfet de la région Centre, ods. 27). Z citovaných zásad tak pre súdy Slovenskej republiky vyplýva povinnosť, aby pri výklade § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom k 20. aprílu 2015 v čo najväčšej možnej miere vzali do úvahy znenie a účel tých ustanovení smernice, na ktorých implementáciu bolo toto ustanovenie do nášho právneho poriadku zavedené, aby zaručili tejto smernici úplnú účinnosť. Podľa už uvedeného bolo toto ustanovenie zavedené do právneho poriadku na účel implementácie čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48/ES. Preto je povinnosťou súdov prihliadať na výklad tohto ustanovenia podaný Súdny dvorom EÚ pri výklade § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Z toho potom vyplýva, že taký výklad § 9 ods. 2 písm. k) cit. zák., podľa ktorého by zmluva musela „rozklúčovať“ (rozvrhnúť) každú jednotlivú splátku na istinu, úroky a poplatky, odporuje cit. ustanoveniam smernice a znamenal by, že takýmto ustanovením Slovenská republika porušuje právo Európskej únie (ktoré v čl. 22 ods. 1 cit. smernice zakazuje odchylnú úpravu, ako to konštatuje aj Súdny dvor EÚ vo svojom rozsudku). Možný je teda len opačný výklad tohto ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., teda že takéto rozvrhnutie splátok v zmluve nie je potrebné. Takýto výklad pritom nemožno považovať za výklad contra legem, ktorý by odporoval zneniu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. V ňom zvolenú formuláciu totiž možno vyložiť aj tak, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. V zmluve by však postačovalo uviesť termín splátky ako jedného balíka, v ktorom je zahrnutá istina, úrok a poplatky. Ani dôvodová správa a v nej obsiahnutá tabuľka zhody (Národná rada Slovenskej republiky, IV. volebné obdobie, tlač 1421) nenaznačujú, že by zákonodarca sledoval sprísnenie požiadavky zakotvenej v smernici 2008/48/ES (porov. aj Borkovičová, V.: Pokus o demýtizáciu rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej. Súkromné právo, roč. III, č. 2/2017, s. 70).

13. V prerokúvanej veci zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere z 20. apríla 2015 obsahuje jasné určenie „anuitnej splátky“ vo výške 47,04 € a dátumu splatnosti jednotlivých splátok odkazom na presný dátum prvej splátky (14. mája 2015), kalendárne určený dátum ďalších splátok (14. deň v mesiaci) a na dátum poslednej splátky (15. apríla 2024). Podľa odvolacieho súd tak táto zmluva ako taká spĺňa náležitosti § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. interpretovaného v zhode s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia proti Klára Bíróová. Opačný názor súdu prvej inštancie tak nemožno považovať za správny. V dôsledku toho nemožno za správny považovať ani jeho názor, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov.

14. Súčasťou tejto zmluvy sa podľa jednoznačného znenia jej ods. 1.1 stali aj obchodné podmienky pre úvery občanom. Zo znenia oddielu 1 (definícia anuitnej splátky), ale aj ods. 2.4 a 2.5.1 až 2.5.3 týchto obchodných podmienok, zreteľne vyplýva, že sa nimi spláca tak časť istiny, ako aj úrok z istiny. Pri tomto spôsobe úročenia sa postupuje tak, že sa najskôr vypočíta úrok z istiny za obdobie od dátumu poslednej splátky do splatnosti príslušnej splátky a z tejto splátky sa najskôr uhradí takto vypočítaný úrok. Zvyšok splátky sa použije na zníženie (amortizáciu) istiny a ďalšie úroky sa počítajú rovnakým spôsobom z takto zníženej istiny. Z toho vyplýva, že aj splácanie samotnej istiny je rozvrhnuté do (vopred určených a vypočítateľných, aj keď v zmluve výslovne nevyčíslených) splátok, keďže každá v zmluve dohodnutá splátka v sebe obsahuje istinovú a úrokovú časť. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobkyňa poskytla žalovanej dohodnutých 2.500 € ihneď 20. apríla 2015 a od tohto dňa sa podľa ods. 2.4 obchodných podmienok začalo úročenie istiny dohodnutou sadzbou 17,9 % ročne. Žalovaná postupne uhradila dve celé splátky, ako aj ďalšiu sumu k 20. augustu 2015. Žalobkyňa sa v rámci svojho nároku do zosplatnenia úveru (do 16. novembra 2015) domáhala zaplatenia istiny 2.463,90 €, úroku 117,58 €, poplatku za poistenie 2,30 €, ako aj úroku z omeškania 0,99 € (pozri podanie došlé 29. apríla 2016, č. I. 28). Takto uplatnená suma istiny je výsledkom započítania jednotlivých splátok uhradených žalovanou počas trvania zmluvy a ako taká zodpovedá výsledkom úročenia a započítavania jednotlivých splátok žalovanou v súlade s ods. 2.5.1 až 2.5.3 obchodných podmienok. Takisto úrok z istiny k 16. novembru 2015 dosiahol žalobkyňou vyčíslených 117,58 € a úrok z omeškania sumu 0,99 €. Pretože žalovaná neuhradila tri splátky úveru, žalobkyňa v súlade s § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a s dohodou obsiahnutou v ods. 2.8 písm. a) obchodných podmienok po predošlom bezvýslednom upozorení vyzvala 16. novembra 2015 žalovanú na predčasné splatenie všetkých uvedených nárokov. Nárok na poplatok za poistenie 1,15 € mesačne jasne vyplýva zo základných ustanovení úverovej zmluvy.

15. Žalobkyňa si však ďalej uplatňovala nárok na zmluvný (dohodnutý) úrok vo výške 17,9 % aj po zosplatnení, a to až do úplného splatenia. Podľa názoru odvolacieho súdu mu však takýto úrok nepatrí. Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorým sa zmluva medzi žalobkyňou a žalovanou spravuje podľa § 52 ods. 2 druhej vety Občianskeho zákonníka, možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Citované ustanovenie podľa názoru odvolacieho súdu vychádzajú zo zásady, že veriteľ má nárok na úroky ako zmluvnú odplatu za užívanie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o pôžičke. Inak povedané, zmluvná odplata patrí veriteľovi len za čas, počas ktorého dlžník užíva peňažné prostriedky v súlade so zmluvou. V momente, kedy užívanie peňažných prostriedkov zo strany dlžníka je v rozpore so zmluvou (lebo ich nevrátil v lehote splatnosti, či už dohodnutej v zmluve alebo v dôsledku predčasného zosplatnenia), ide o omeškanie upravené osobitnými predpismi, na ktoré sa viažu iné (zákonné) nároky, a tieto možno zmluvne upraviť (modifikovať) len v tom rozsahu, v akom to zákon pripúšťa. Opačný výklad by podľa názoru súdu viedol k neprimeranému a nedôvodnému zvýhodneniu veriteľov poskytujúcich peňažné prostriedky na základe zmluvy o pôžičke (§ 657 a nasl. Občianskeho zákonníka) oproti všetkým iným veriteľom peňažných prostriedkov. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. je totiž maximálna sadzba úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch kogentná a nemožno sa od nej dohodou odchýliť (porov. judikát R 5/2000). Tým, že by sa veriteľovi dovolilo žiadať za dobu omeškania popri úrokoch z omeškania aj zmluvné úroky, by sa táto kogentnosť v podstate obchádzala. Takáto možnosť by bola pritom dostupná len veriteľom úverov a pôžičiek, keďže len tieto umožňujú dohodu o úroku na dobu užívania peňažných prostriedkov. Žalobkyňa tak od 17. novembra 2015 patrí len nárok na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1. februára 2013 v sadzbe o 5 % vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, ktorá k 17. novembru 2015 bola vo výške 0 %. Vzhľadom na dátum uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v prerokúvanej veci (20. apríl 2015) sa súdom prvej inštancie citované znenie nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinné do 31. januára 2013 v prerokúvanej veci vôbec nemôže použiť.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie nie je vo výroku vecne správny. Žalobkyňa mala podľa uvedeného k 16. novembru 2015 nárok na zaplatenie istiny 2.463,90 €, úroku 117,58 €, poplatku za poistenie 2,30 € a úroku z omeškania 0,99 €, ako aj pokračujúceho úroku z omeškania zo sumy 2.581,48 € (istiny a úroku) od 17. novembra 2015. Súd prvej inštancie jej však priznal len nárok na zaplatenie istiny 2.311,84 €, teda o 152,06 € menej, a nárok na poplatok za poistenie, úrok a úrok z omeškania jej nepriznal vôbec. Žalobkyňa však má ešte aj nárok na zaplatenie zvyšku istiny, poplatku za poistenie, ako aj vyčísleného úroku a úroku z omeškania do 16. novembra 2015 v celkovej výške $(152,06 + 2,30 + 117,58 + 0,99 =) 272,93$ €, ako aj pokračujúceho 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy $(152,06 + 117,58 =) 269,64$ € od 17. novembra 2015. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok v jeho zamietajúcej časti podľa § 388 C. s. p. čiastočne zmenil a žalobe žalobkyne vyhovel aj čo do uvedených súm (výrok I). Vo zvyšnej napadnutej časti, v ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia riadneho úroku po zosplatnení, však žaloba žalobkyne nie je dôvodná. Preto súd prvej inštancie vo výsledku rozhodol správne, keď ju zamietol, a odvolací súd tak rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil (výrok II).

17. Nemožno však súhlasiť s námietkami žalobkyne o tom, že výrok o povolení splátok je založený na aplikácii nesprávneho zákona, keď z ods. 31 a 32 odôvodnenia napadnutého rozsudku je celkom zrejmé, že súd prvej inštancie rozhodoval podľa § 232 ods. 2 až 4 C. s. p. účinného od 1. júla 2016, teda aj v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku. Je pravdou, že § 160 ods. 1 O. s. p. dovoľoval výslovne súdu, aby povolil splácať peňažné plnenie v splátkach. V § 232 C. s. p. síce chýba takáto výslovná oprávnenie, to však neznamená, že by súd takáto oprávnenie nemal. Z § 232 ods. 4 C. s. p. totiž jasne vyplýva, že sa v ňom takýto spôsob plnenia (v splátkach) predpokladá a predpokladá sa v ňom aj možnosť rozhodnutia o strate výhody splátok. Takéto ustanovenia by nemali zmysel, ak by súd nemohol povoliť splácať plnenia v splátkach. Vzhľadom na to takýmto výrokom samým osebe súd nerozhodol v rozpore so zákonom. Pokiaľ žalobkyňa namieta, že súd prvej inštancie vyšiel len z tvrdení žalovanej, potom treba poukázať na to, že podľa § 151 ods. 1 C. s. p. sa skutkové tvrdenie, ktoré protistrana nepoprela, považujú za nesporné a súd z nich má podľa § 186 C. s. p. vychádzať. V prerokúvanej veci súd prvej inštancie nariadil na prerokovanie veci pojednávanie (§ 297 C. s. p.), na ktoré žalobkyňa riadne predvolal. Žalobkyňa mala možnosť sa na ňom zúčastniť a v súlade s § 151 C. s. p. poprieť tvrdenia žalovanej o jej príjme, nákladoch na bývanie a vyživovacej povinnosti. Ak tak žalobkyňa neurobila, mohol súd tieto skutkové tvrdenia považovať za nesporné podľa § 151 ods. 1 C. s. p. a vychádzať z nich. Popretie skutkového tvrdenia v odvolaní (teda po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania, § 182 C. s. p.) nie je prípustné, pretože odporuje zákonnej koncentrácii podľa § 154 C. s. p. Okrem toho žalobkyňa nič

nebránila sa nariadeného pojednávania zúčastniť a tvrdenia žalovanej poprieť tam, v dôsledku čoho je popieranie týchto skutkových tvrdení neprípustnou novotou v odvolacom konaní [§ 366 písm. d) C. s. p.]. Aj odvolací súd teda musí vychádzať zo zistení súdu prvej inštancie, že žalovaná má mesačný príjem 700 €, náklady na bývanie 300 € a jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu.

18. Súd prvej inštancie v podstate správne a v súlade s ustálenou judikatúrou uviedol, že pri povolení splátok sa riadil tým, aby k splateniu dlhu došlo približne do troch rokov od právoplatnosti. Po zmene napadnutého rozsudku vo veci samej a po zohľadnení toho, že v prerokúvanej veci bol žalobkyni priznaný aj nárok na úrok z omeškania, ktorý už v čase rozhodovania odvolacieho súdu predstavuje sumu 298,66 €. To spolu s priznanými nárokmi ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku predstavuje sumu 2.880,14 €, čo rozpočítané na 36 mesiacov predstavuje viac než 80 € mesačne. Aby sa vytvorila určitá rezerva aj na nabiehajúce nároky na úroky z omeškania počas obdobia splácania, považuje odvolací súd za primeranú mesačnú splátku na úrovni 90 €. Vzhľadom na sociálnu situáciu žalovanej treba túto sumu považovať aj za maximum toho, čo je schopná mesačne platiť bez ohrozenia výživy samej seba a svojej rodiny. Z týchto dôvodov odvolací súd vecne nesprávny výrok napadnutého rozsudku o povolení splátok podľa § 388 C. s. p. zmenil a žalovanej všetky plnenia povolil splácať splátkou 90 € mesačne (výrok III). Strata výhody splátok podľa § 232 ods. 4 C. s. p. má pre žalovanú pôsobiť dostatočne motivačne na to, aby určené splátky dodržiavala.

19. Zmenou napadnutého rozsudku vznikla podľa § 369 ods. 2 C. s. p. odvolaciemu súdu povinnosť rozhodnúť o celom nároku na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania. Pretože žalobkyňa bola vo výsledku plne úspešná (okrem nároku na úrok po zosplatení), odvolací súd jej podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 369 ods. 1 C. s. p. priznal nárok na náhradu všetkých trov konania (výrok IV).

20. K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie za podmienok ustanovených v § 420 a § 421 C. s. p. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ak nejde o prípady § 429 ods. 2 C. s. p. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.